

คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การสอบกลางภาคการศึกษาที่ 2

ปีการศึกษา 2548

วันอาทิตย์ที่ 18 ธันวาคม 2548

เวลา : 09.00-12.00 น.

วิชา : 235-230 : ENGINEERING MATERIALS

ห้อง : หัวหุ่น, R 201, 300

คำชี้แจง

1. ข้อสอบมีทั้งหมด 45 ข้อ
2. ห้ามนำข้อสอบออกนอกห้องสอบ
3. ระบายในช่อง ■ ที่ต้องการในกระดาษคำตอบ
เพียงข้อเดียวในกระดาษคำตอบ (ดึงออกได้)
4. ให้เขียนชื่อ-รหัส ภาควิชา และกลุ่ม บนหัวกระดาษ และข้อสอบให้
ชัดเจน
5. ห้ามนำเอกสารใดๆ เข้าห้องสอบ
6. ให้แยกเก็บกระดาษคำตอบและข้อสอบ

PART A

ขอให้โชคดี

รศ.ดร.เล็ก สีคง

ผู้ออกข้อสอบ

ทุจริตในการสอบโทษขั้นต่ำ คือ ปรับตกในรายวิชาที่ทุจริต และพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

ชื่อ _____ รหัส _____

ภาควิชา _____ กลุ่ม _____

1. วัสดุชนิดใดที่สามารถฆ่าเชื้อโรคได้
  - ก. ดีบุก
  - ข. TiO_2
  - ค. เงิน (Ag)
  - ง. ZrO_2
  - จ. ข. และ ค.
2. ข้อใดเป็นจริงเกี่ยวกับ Catalytic converter ที่ใช้สำหรับเครื่องยนต์เทอร์โบดีเซล
  1. ทำด้วยวัสดุพูน เช่น เซรามิก เป็นโครงสร้างเรียกว่า Honey comb
  2. เป็นอุปกรณ์ที่กักเก็บก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์
  3. เป็นอุปกรณ์ที่มีสารเร่งปฏิกิริยาชนิดพลาตินัมและโรเดียม
  4. ต้องทำด้วยวัสดุที่ทนต่อการกัดกร่อน
  5. เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยเพิ่มกำลังของเครื่องยนต์

ก. 1, 2, 3   ข. 2, 4, 5   ค. 1, 3, 4   ง. 2, 3, 5   จ. 1, 2
3. ท่านคิดว่ากระบวนการใด ที่สามารถทำให้วัสดุมีความเหนียวยิ่งยวด
  - ก. Rapid solidification
  - ข. Mechanical alloying
  - ค. Hot isostatic pressing
  - ง. Self propagating high temperature synthesis
  - จ. ถูกทุกข้อ
4. ท่านคิดว่าวัสดุที่ใช้ทำ Jet turbine blade ควรสมบัติเช่นไร และเป็นวัสดุชนิดใด
  - ก. เป็นวัสดุที่เบาทำด้วยอะลูมิเนียมผสมลิเทียม
  - ข. เป็นวัสดุที่ทนความร้อนสูงทำด้วยนิกเกิล
  - ค. เป็นวัสดุที่มีความแข็งแรงจำเพาะสูง ทำด้วย วัสดุผสมชนิด PMC
  - ง. เป็นวัสดุที่ทนต่อการเสีรูปที่อุณหภูมิสูง (การคืบ) ทำด้วยไทเทเนียมผสมผลึกเดี่ยว
  - จ. ถูกทุกข้อ
5. ท่านคิดว่าวัสดุชนิดใดที่มีสมบัติในการนำไฟฟ้า และต้านทานกัดกร่อนได้ดี
  1. ผลึกเดี่ยว
  2. วัสดุพูน
  3. โลหะบริสุทธิ์
  4. วัสดุผสม
  5. โลหะผสม

ก. 2, 4, 5   ข. 1, 3

ค. 2, 4   ง. 1, 4

จ. 5

6. ข้อใดที่ประยุกต์ใช้วัสดุได้เหมาะสม
- ใช้ทั้งสแตนคาร์ไบด์เป็นวัสดุโครงสร้างของแท่นเจาะน้ำมัน
  - ใช้เซอร์เมตเป็นใบมีดกลึงโลหะ
  - เครื่องมือวินิจฉัยโรคด้วยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าชนิด MRI (Magnetic resonance imaging) ใช้แม่เหล็กถาวร ซามาเรียม-โคบอลต์
  - โครงสร้างสถานีอวกาศ จะต้องใช้โลหะ ดuralumin
  - เส้นใยกราฟไฟต์ถูกใช้เป็นเกราะกันกระสุน
7. วัสดุเบาชนิดใดถูกประยุกต์ใช้ในด้านอวกาศ อวกาศ และกีฬา เป็นส่วนใหญ่
- โลหะผสม
  - เซรามิก
  - วัสดุผสม
  - พอลิเมอร์
  - ทั้ง ก, ข, ค และ ง.
8. วัสดุชนิดใดที่เป็น Biomedical materials (วัสดุที่ใช้ในร่างกายมนุษย์)
- เหล็กกล้าไร้สนิม
  - Hydroxy apathite
  - ไทเทเนียม
  - เทฟลอน
  - ถูกทุกข้อยกเว้นข้อ ก.
9. เกณฑ์ในการเลือกวัสดุข้อใด ที่เป็นไปได้ยาก
- เกณฑ์ในการเลือกวัสดุในอุตสาหกรรมรถยนต์ คือ ความปลอดภัย เทคโนโลยี และการแข่งขันเรื่องราคา
  - เกณฑ์ในการเลือกวัสดุที่ใช้ในทะเล คือ ต้องทนต่อการกัดกร่อน
  - เกณฑ์ในการเลือกวัสดุสำหรับงานอวกาศ คือ ต้องมีน้ำหนักเบาแต่แข็งแรง
  - เกณฑ์ในการเลือกวัสดุชีวการแพทย์ คือ ต้องเข้าได้ดีกับร่างกายมนุษย์ และมีสมรรถนะสูง
  - เกณฑ์ในการเลือกวัสดุสำหรับการทหาร คือ สมรรถนะและเทคโนโลยี
- 1, 3, 5
  - 2, 4, 5
  - 2, 3, 4
  - 1, 2, 3
  - เป็นไปได้ทุกข้อ
10. ท่านคิดว่าการพัฒนาวัสดุสามารถแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร
- พัฒนาวัสดุตัวนำยิ่งยวดเพื่อเก็บพลังงานไว้ในอนาคต
  - พัฒนาวัสดุของเซลล์เชื้อเพลิง
  - พัฒนาวัสดุกักเก็บไฮโดรเจน
  - พัฒนาวัสดุโฟโตแคตาไลสต์
  - ถูกทุกข้อ

18. กราไฟต์และเพชรมีสมบัติต่างกันเพราะเหตุใด
- องค์ประกอบทางเคมีแตกต่างกัน
  - พันธะแตกต่างกันโดยกราฟไฟต์ มีพันธะแรงแวนเดอร์วาลส์ แต่เพชรมีพันธะโคเวเลนต์
  - เพชรมีรูปผลึกหกเหลี่ยม และกราฟไฟต์มีรูปผลึกเป็นลูกบาศก์
  - กราฟไฟต์สูญเสียอิเล็กตรอนจากอะตอมได้ง่ายกว่า
  - ข้อ ข. และ ค. ถูก
19. วัสดุชนิดใดที่จัดอยู่ในกลุ่ม Non-ferrous metal
- Steel
  - Mild steel
  - เหล็กกล้าไร้สนิม
  - Bronze
  - ถูกทุกข้อ
20. กระจกจัดเป็นวัสดุในกลุ่มใด
- พอลิเมอร์
  - อีลาสโตเมอร์
  - วัสดุผสม
  - เซรามิก
  - ไม่มีข้อถูก
21. หนังสัตรี จัดเป็นวัสดุในกลุ่มใด
- พอลิเมอร์
  - อีลาสโตเมอร์
  - วัสดุผสม
  - เซรามิก
  - ไม่มีข้อถูก
22. เซรามิกข้อใด เป็น Advanced ceramics
- กระเบื้อง สุขภัณฑ์
  - อะลูมินา แก้ว
  - สารแม่เหล็ก ผงขัด
  - ZrO_2 , TiO_2
  - ลูกถ้วยไฟฟ้า กระจก
23. Wind surf board จัดเป็นวัสดุผสมชนิดใด
- Particle
  - Flake
  - Fiber
  - Whisker
  - Laminated
24. ไฟเบอร์กลาส จัดเป็นวัสดุผสมกลุ่มใด
- MMC
  - PMC
  - CMC
  - Hybrid
  - CCM

25. พอลิเมอร์ชนิดใดที่ย่อยสลายได้ง่ายด้วยกระบวนการทางชีวภาพ

ก. PE	ข. PS
ค. PP	ง. PET
จ. Polylactic	

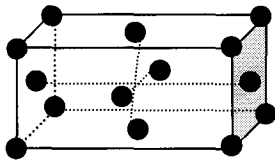
26. เมื่อนำเอาหน่วยเซลล์ (Unit cells) มาเรียงต่อกันเป็นโครงข่าย จะเรียกว่าอะไร

ก. Unit vector	ข. Crystalline
ค. Lattice	ง. Granular
จ. Space	

27. มาร์เทนไซต์ (Martensite) มีระบบผลึกแบบใด

ก. Tetragonal	ข. Cubic
ค. Orthorhombic	ง. Monoclinic
จ. Hexagonal	

28. จากรูปเป็นแลตทิซในระบบใด

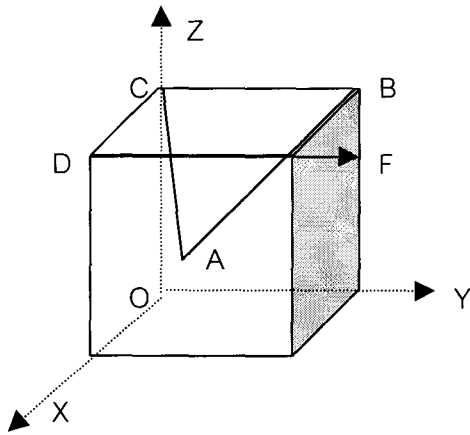
ก. Face centered cubic
ข. Body centered cubic
ค. Face centered tetragonal
ง. Body centered monoclinic
จ. Face centered orthorhombic

29. ข้อใดเป็นจริง

1. โครงสร้างระบบ FCC มีความอัดแน่น 0.68
  2. โครงสร้างระบบ BCC มีความอัดแน่น 0.74
  3. โครงสร้างระบบ HCP มีความอัดแน่น 0.74
  4. ในหน่วยเซลล์ระบบ FCC มีเนื้ออะตอมบรรจุอยู่ 4 อะตอม
  5. ระบบผลึก HCP ประกอบด้วยหน่วยเซลล์ 3 หน่วย
ก. 1, 3, 5	ข. 2, 4, 5
ค. 1, 2, 3	ง. 3, 4, 5
จ. 1, 4	

35. จากรูปด้านล่างเป็นระบบ BCC จงหาดัชนีมิลเลอร์ของระนาบ ABC เมื่อจุด A เป็นจุดกึ่งกลางของระนาบ (100)

- ก. (112)
ข. (102)
ค. (201)
ง. (220)
จ. (002)

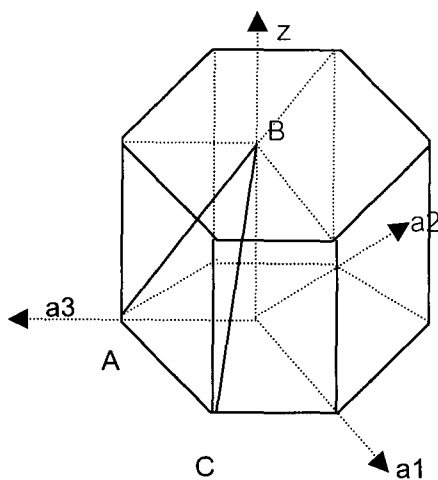
36. จากรูปข้อ 35 จงหาทิศทาง CA

- ก. $[1\ 2\ \bar{2}]$
ข. $[2\ 2\ 1]$
ค. $[0\ 1\ \bar{2}]$
ง. $[2\ 1\ \bar{1}]$
จ. ไม่มีข้อถูก

37. จากรูปข้อ 35 จงหาระนาบที่ตั้งฉากกับทิศทาง DF

- ก. (100)
ข. (010)
ค. (001)
ง. (101)
จ. (110)

38. จากรูป จงหาดัชนีมิลเลอร์ของระนาบ ABC

- ก. (0 1 0 1)
ข. $(0\ \bar{1}\ 0\ \bar{1})$
ค. $(0\ \bar{1}\ 1\ 1)$
ง. (1 1 1 0)
จ. ไม่มีข้อถูก

43. ท่านคิดว่าแนวคิดในการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้วัสดุ คือ ข้อใด
- การออกแบบวัสดุที่แยกชิ้นส่วนในการรีไซเคิลได้ง่าย
  - การออกแบบวัสดุให้มีวัสดุเหลือใช้น้อยที่สุด
  - การออกแบบกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพและเกิดของเสียน้อยที่สุด เช่น ก๊าซพิษ น้ำ และของแข็งที่เป็นพิษ หรือขยะ
  - การออกแบบให้เกิดของเสียในการขนลำเลียงน้อยที่สุด
  - ถูกทุกข้อ
44. การเสียรูปอย่างถาวร หลังจากขึ้นรูป เช่น การรีดขึ้นรูป เนื่องจาก
- อะตอมเกิดการเลื่อนตำแหน่งเป็นไปอย่างถาวร
  - อะตอมเลื่อนตัวได้ยากจึงเสียรูปไป
  - รอยตำหนิที่เกิดขึ้นในโครงสร้างเสริมการเลื่อนตัวของอะตอม
  - อะตอมแตกตัวก่อตัวเป็นอะตอมใหม่
  - ถูกทุกข้อ
45. โครงสร้างจุลภาคของวัสดุ ถูกควบคุมด้วยสิ่งใด
ก. อัตราการเย็นตัว	ข. สารเติม
ค. กระบวนการขึ้นรูป	ง. การกระทำทางความร้อน
จ. ถูกทุกข้อ	

*****

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบกลางภาค ประจำภาคการศึกษาที่ 2

ปีการศึกษา 2548

วันอาทิตย์ที่ 18 ธันวาคม 2548

เวลา : 09.00-12.00 น.

วิชา : 235-230 : Engineering Materials

ห้อง : หัวหุ่น, R201, 300

PART B

คำสั่ง

1. คะแนน 15% ของคะแนนทั้งวิชา
2. ทำทุกข้อพร้อมแสดงวิธีทำในพื้นที่ที่เว้นไว้ให้
3. ห้ามใช้ดินสอเขียนคำตอบ
4. ห้ามนำเอกสารตำราเข้าห้องสอบ สามารถนำเครื่องคิดเลขเข้าห้องสอบได้

ชื่อ _____ รหัส _____

ภาควิชา _____ Section _____

หน้า	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	3	
2	6	
3	3	
4	8	
รวม	20	

ทุจริตในการสอบโทษขั้นต่ำ คือ ปรับตกในรายวิชาที่ทุจริตและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

Good Luck!!

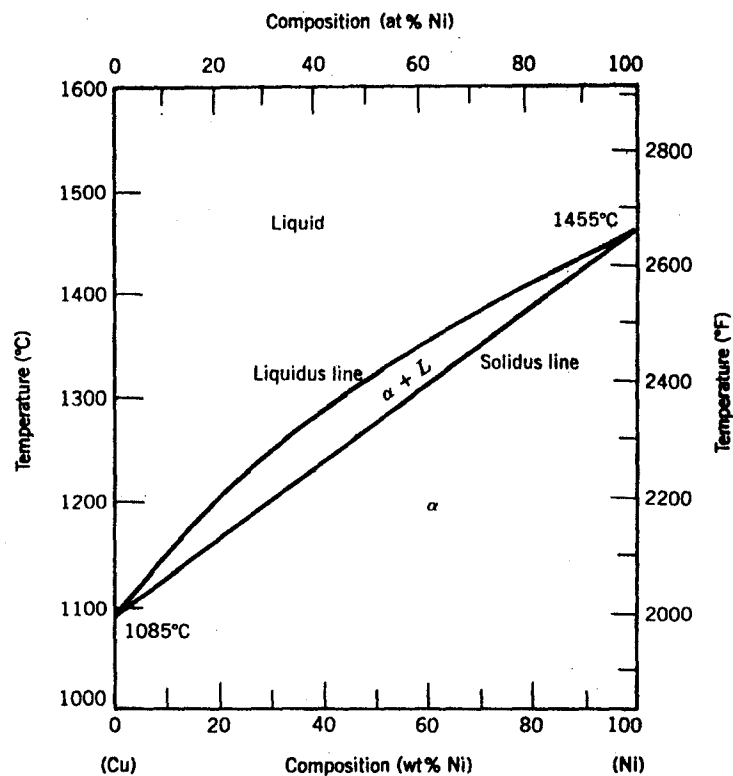
ดร.วีรวรรณ สุทธิศรีปก
ผู้ออกข้อสอบ

1. จาก Phase diagram ของโลหะผสม Copper-Nickel (Cu-Ni) ตามรูป (3 คะแนน)
 โลหะผสมที่มีส่วนผสม Cu-35wt%Ni น้ำหนักรวม 20 กิโลกรัม หากปล่อยให้เย็นลงจนถึงอุณหภูมิ
 1250°C พบว่าประกอบด้วยเฟสของเหลวและของแข็ง

1.1 ของแข็งมีส่วนผสมอย่างไร

1.2 ของเหลวมีส่วนผสมอย่างไร

1.3 ของแข็งมีน้ำหนักเท่าใด

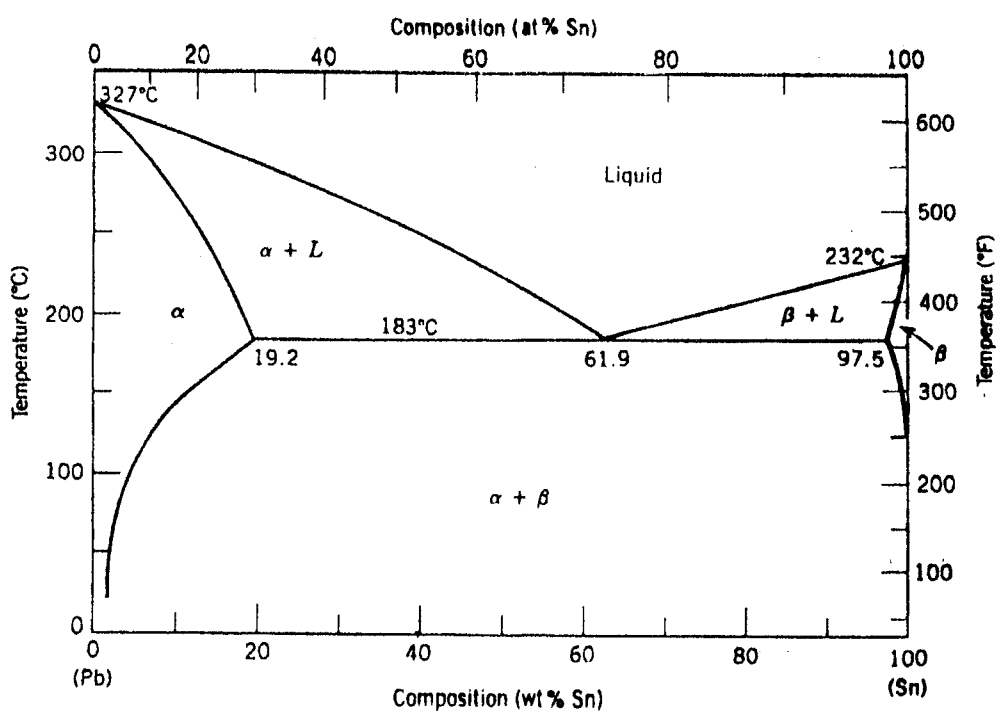
2. จาก Phase diagram ของโลหะผสมตะกั่ว - ดีบุก (Pb-Sn)ตามรูป (6 คะแนน)

โลหะผสม Pb-Sn alloy ปริมาณ 10 กิโลกรัม ที่มีส่วนผสม Pb-85wt%Sn จงตอบคำถาม

2.1 ที่อุณหภูมิ 200°C เฟสของแข็งมีส่วนผสมอย่างไร

2.2 จงคำนวณหาอัตราส่วน (ratio)ของเฟสของเหลวต่อของแข็ง ที่อุณหภูมิ 200°C

2.2 จงวาดรูป โครงสร้างจุลภาคเมื่อโลหะผสมนี้ถูกทำให้เย็นตัวลงอย่างช้าๆจนถึงอุณหภูมิต่ำกว่า (25°C) และจะมีโครงสร้างจุลภาคที่ประกอบด้วยเฟสอะไรบ้างและมีแต่ละเฟสกี่ %

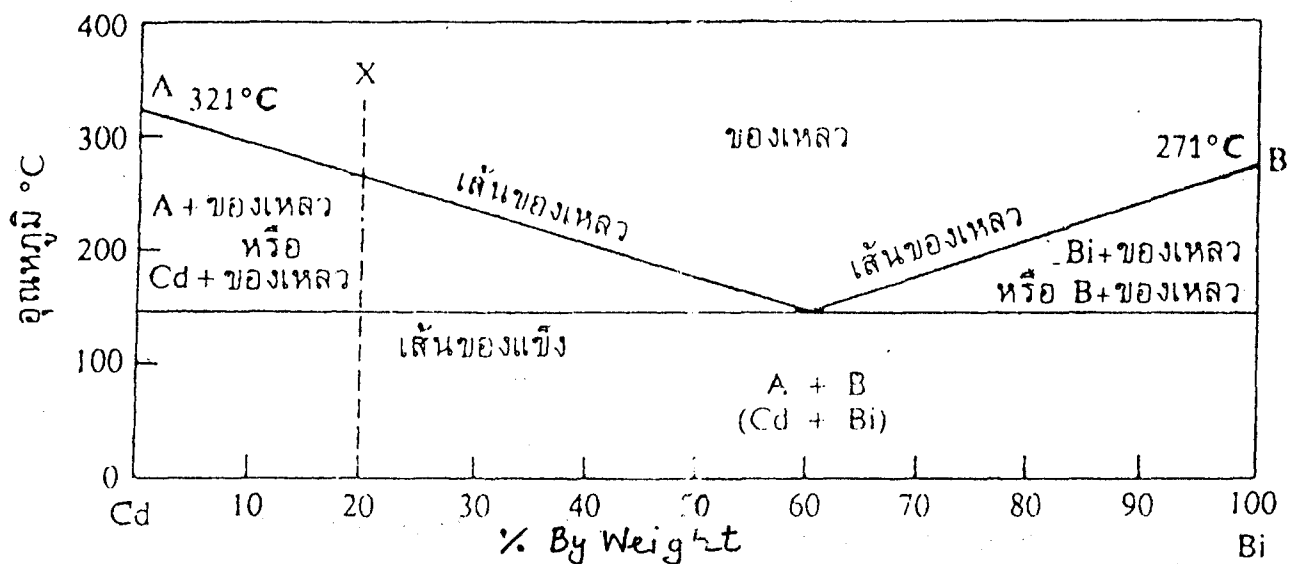

3. จาก Phase diagram ของโลหะผสม Cadmium-Bismuth (Cd-Bi) ตามรูป (3 คะแนน)

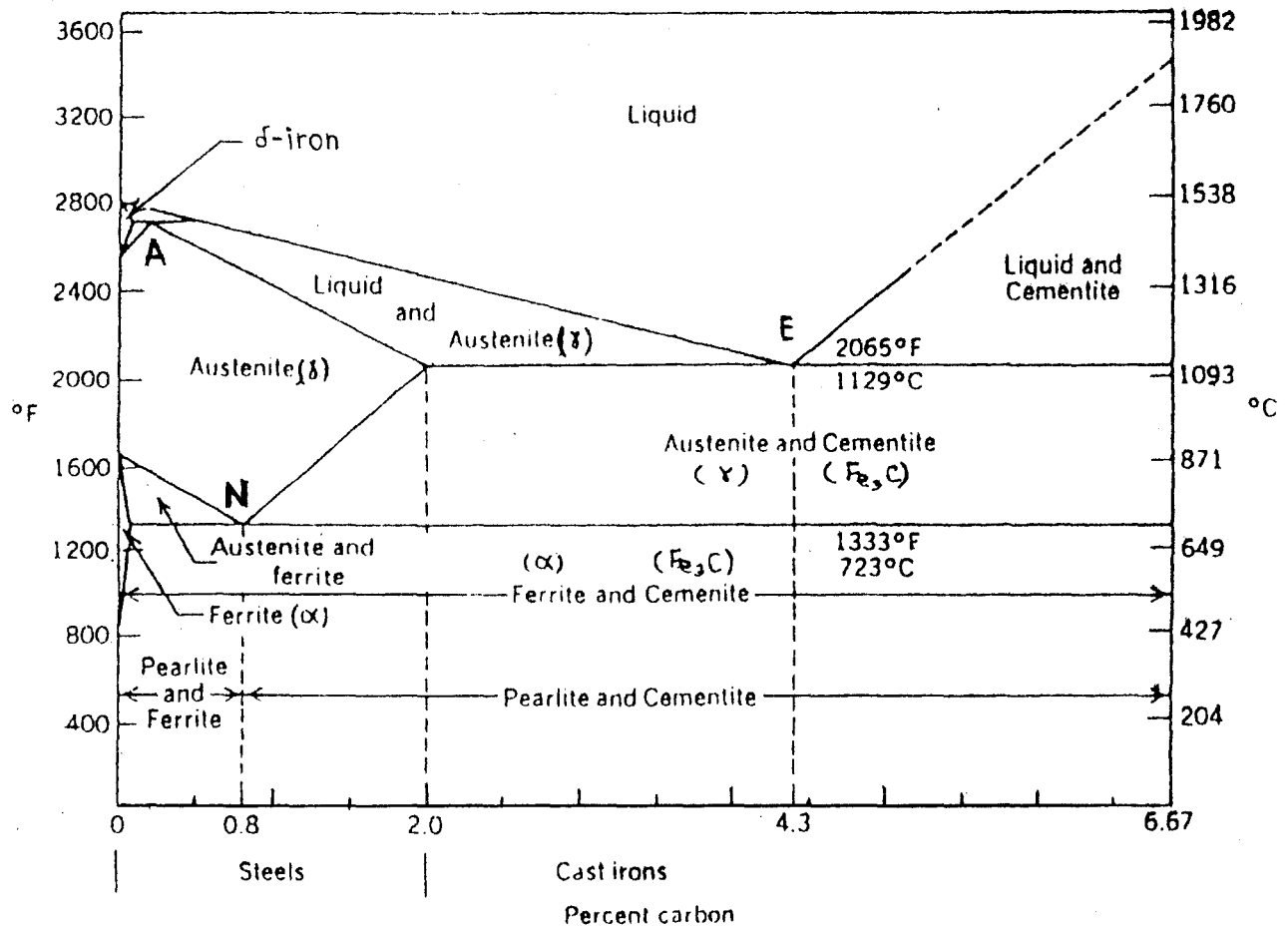
3.1 เป็น Phase diagram ระบบใด และจงเขียนตัวอย่างปฏิกิริยา

3.2 โลหะผสมที่มีส่วนผสมอย่างไรจึงมีจุดหลอมเหลว(melting temperature) ต่ำที่สุด

3.3 ถ้านำโลหะผสม แคดเมียม-บิสมัทที่มีส่วนผสม Cd-20wt%Bi มาให้ความร้อนต้องใช้อุณหภูมิอย่างต่ำเท่าใดโลหะผสมนี้จึงจะเริ่มหลอม

4. จาก Fe - C Phase diagram ที่ให้ จงตอบคำถาม (แสดงวิธีทำด้วย) (8 คะแนน)

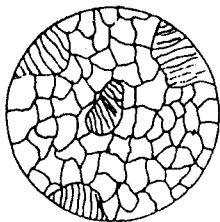
4.1 ที่จุด N เป็นลักษณะของโลหะผสมระบบใด และจงเขียนตัวอย่างปฏิกิริยา

4.2 จงบอกชื่อเฟสของโลหะผสม Fe-C ที่เป็นสารประกอบ (Intermetallic compound) มา 1 ชื่อ

4.3 เหล็กที่มีคาร์บอน 3%โดยน้ำหนัก จงคำนวณสัดส่วน (ratio) โดยน้ำหนักของโครงสร้าง Austenite และโครงสร้างยูเทคติก ที่อุณหภูมิ 871°C

4.4 จงอธิบายสั้นๆของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจุลภาคพร้อมวาดรูป โครงสร้างจุลภาคประกอบ เมื่อให้ความร้อนเหล็กกล้าที่มีส่วนผสม Fe-1.5 wt%C ที่อุณหภูมิ 1538°C จนหลอมเป็นของเหลว (liquid) แล้วปล่อยให้เย็นตัวลงอย่างช้าๆจนถึงอุณหภูมิ 1316°C จนถึง 1129°C และ 871°C และ อุณหภูมิห้อง (25°C) ตามลำดับ

4.5 จากการนำตัวอย่างเหล็ก hypoeutectoid ชิ้นหนึ่งไปตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค พบว่า ประกอบด้วยเฟส pearlite 30% และ ferrite 70% ดังรูป จงคำนวณหาว่าเหล็กดังกล่าว มีคาร์บอนกี่เปอร์เซ็นต์

Good Luck!!

ทุจริตในการสอบโทษขั้นต่ำ คือ ปรับตกในรายวิชาที่ทุจริตและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา